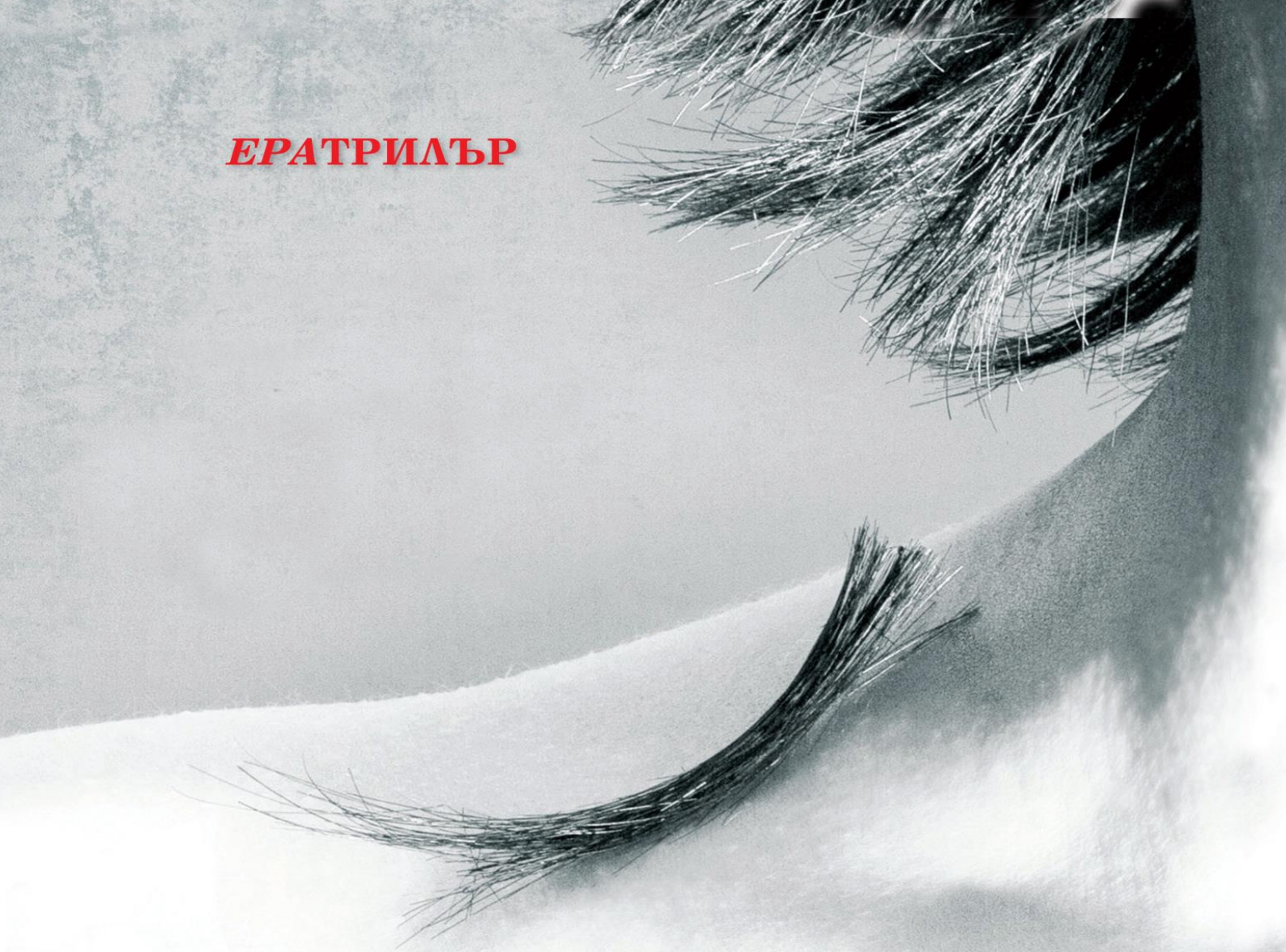

ЕРАТРИЛЪР

МЕЛАНИ РААБЕ

Тя не го познава. Но той знае всичко за нея.

ИСТИНАТА

ИЗДАТЕЛСТВО
epa
PUBLISHING

МЕЛАНИ РААБЕ

ИСТИНАТА

Die Wahrheit by Melanie Raabe
Copyright © 2016 by btb Verlag, Munchen
A division of Verlagsgruppe Random House GmbH, Munchen, Germany.
Всички права запазени. Никоя част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана, съхранявана в информационна база данни, копирана или препечатвана с каквито и да е технически средства, без предварителното писмено разрешение на издателството.

© Петя Пешева – превод от немски език
© Димитър Стоянов – Димò – художествено оформление на корицата
© Издателство ЕРА, София, 2017
ISBN 978-954-389-432-1

1.

Светът е черен. Слънцето над мен е черно.

Стоя, отметнала назад глава. С широко отворени очи. Опитвам се да поема напълно в себе си този момент. Да го запаметя. Опитвам се да не допускам никакви други мисли. Сега трябва да присъствам напълно трезво в момента. Дърветата шумолят тихо, звучи почти тържествено. Само птиците във върховете на короните им не се впечатляват от случващото се. Те пеят напук на мрака, сякаш се борят за живота си. Слънцето е черно, аз стоя и се къпя в гледката му. Вече няма топлина. Нито светлина.

Това не е първото слънчево затъмнение, което преживявам. Споменът за първото ме кара да се усмихвам – въпреки всичко. В онзи ден Филип каза, че предпочита да е извън града, в гората. Искаше да знае дали е вярно предположението му, че при слънчево затъмнение птиците отведнъж замлъквали. Аз обаче държх да остана в града. Да се насладя на зрелището заедно с приятелите ни. Всички заедно, млади, смешни, нахакани, с онези специални очила на носовете. Придумах го да останем. Не беше трудно, по онова време Филип винаги с удоволствие се оставяше да го уговарям за всичко възможно. Той направи един последен опит. Каза, че било много по-романтично да си сам, и то в гората. Аз отвърнах: „Зарежи този кич!“, а той се засмя. И така останахме. В града, при нашите приятели.

Странно е, че вече не си спомням как изглеждаше затъмненото слънце. Помня всичко наоколо, дърдоренето на приятелите, музиката от радиото. Помня, че миришеше на изгоряло, понеже някой беше включил скарата и бе забравил отгоре наденичките, помня ръката на Филип в моята. Помня, че по някое време си свалихме очилата, защото ни пречеха да се целуваме. Бяхме си държали ръцете и явно просто бяхме пропуснали момента. И за първи път бяхме говорили за бъдещето. Нещо, което допреди това винаги отказвах, защото не вярвах, че го има: бъдещето. Но бяхме чули, че следващото слънчево затъмнение по нашите географски ширини щяло да бъде през 2015 година, а по-следващото чак през 2081. А това бе конкретно, на това можех да повярвам. И така, бяхме пресметнали, че при следващото слънчево затъмнение Филип щеше да е почти на четиресет години, а аз все пак на трийсет и седем. Смяхме се на тази безумна мисъл, че някога бихме могли да бъдем толкова стари. Но си обещахме, че следващия път ще внимаваме повече и ще го видим заедно, черното слънце, при това в гората, за да може Филип да провери. Онова нещо с птиците.

Стоя на малка просека насред гората. Сама съм. На трийсет и седем години съм. Взирам се в едно огромно черно слънце, то се взира в мен, а аз се питам дали и Филип го вижда. Дали то може да бъде видяно оттам, където е той. Мисля си, че при следващото слънчево затъмнение нашият син ще бъде на седемдесет и пет години. И че мен няма да ме има и Филип няма да го има вече. Това тук, днешният ден – това беше нашият последен шанс. Докато стоя така и луната се плъзга и захлупва последните няколко милиметри от слънцето, ми става ясно, че Филип не е бил прав. Пернатият оркестър около мен не стихна нито за миг. Питам се дали това щеше да го разочарова, или да го зарадва. Казвам си, че вече няма никакво значение. Филип вече го няма, мисля си. Филип го няма. Филип изчезна. Филип падна от ръба на света.

И в този миг птиците замлъкват.

2.

Фризьорът има красиво лице с очертани скули и тънки, женствени ръце. Аз се колебаех дали да вляза в салона. Няколко пъти минавах съзнателно покрай него, преди да прекрача прага.

Сега седя тук на въртящ се стол и се чувствам като обречена. Фризьорът прокарва изящните си като на пианист пръсти през косата ми, която ми стига почти до ханша, веднъж, два пъти, три пъти, с разперени пръсти, от скалпа до върхчетата на косата. Възклицава от възхищение, приближава негова колежка, която се представя като Катя, тя също опипва косата ми. Докосванията и на двамата са ми неприятни, твърде интимно е, толкова години имаше само

един човек, на когото бе позволено да пипа косата ми, и той я обичаше, полагаше главата си върху нея, сушеше сълзите си с нея. Въпреки това позволявам на двамата да се порадват, правя се, че техните комплименти са ми приятни. По някое време те се успокояват и Катя отново се връща, за да се занимава с екстензиите на клиентката си.

– Е – казва фризьорът, пъхайки пак длан в косата ми. – Да подрежем връхчетата?

Аз преглъщам мъчително и сухо.

– Режете всичко – казвам после.

Фризьорът, чието претенциозно име не мога да запомня, за миг избухва в смях, но замлъква, когато забелязва, че не се смея заедно с него и че това изобщо не е шега. Той ме поглежда. Аз ровя в чантата си, подготвена съм, намирам страницата, която съм откъснала от едно списание, изваждам я от чантата си, тиквам я в лицето му и посочвам снимката горе вдясно.

– Ето така – казвам. – А сетне, сякаш за да си вдъхна сама смелост, повтарям. – Така. Така искам да го направите.

Фризьорът взема от ръката ми страницата от списанието, разглежда я отначало със свъсено чело, сетне отвесната бръчка, която разделя челото му на две, изчезва. Той ме поглежда, после се взира пак в списанието, накрая кимва:

– Окей.

Въздъхвам облекчено, радвам се, че не ми се наложи да го убеждавам. Аз съм зряла жена. Мразя, когато другите смятат, че знаят по-добре от мен кое е добро за мен. Патрис... изведнъж се сетих как се казва фризьорът, той се казва Патрис. Патрис е достатъчно добър професионалист, затова не се съмнява в мен. Той подрежда инструментите си върху малка фризьорска масичка: различни ножици и гребени, четки, гелове, спрейове и сешоар с различни дюзи. Ръчното огледало, с което по-късно навярно ще иска да ми покаже как изглежда косата ми отзад, поставя върху купчина списания. Огледалото обаче се плъзва от гланцираната повърхност на купчето и пада на пода. Патрис изругава, вдига го, обръща го, вижда напуканото стъкло.

– Счупено огледало означава седем години нещастие и лош късмет – казвам.

Фризьорът ме поглежда уплашено с кафявите си сърнешки очи, после се засмива нервно. Обзема ме жал за този мой коментар, трябваше да прозвучи весело, обаче явно подплаши бедното момче. Колко ли е хубаво да се боиш от лошия късмет. В края на краищата това означава, че той все още не е настъпил. Аз бих могла да потроша цял огледален кабинет, изобщо няма да ми пука.

Преди седем години моят мъж изчезна безследно по време на командировка в Южна Америка. Оттогава съм с постоянно натиснат бутон „Пауза“ на живота ми и го чакам. Седем години надежда и страх и чувството, че съм напълно изгубена, което понякога беше толкова силно, че ми се искаше да залича в паметта си всеки спомен за Филип. Макар че и от това нямаше да има никаква полза. Безследното изчезване вече бе преминало в моята ДНК.

Аз вече имам зад гърба си седем години нещастие.

Патрис мълчаливо донася ново огледало. Залавя се да почиства – отначало събира с ръка големите парчета, останалото смита в лопатка. Аз не казвам нищо повече, просто го оставям да си върши работата. Вътрешно си водя моята собствена борба. Затварям очи, прокарвам пръсти през косата си съвсем леко, сякаш докосвам скъпоценна дантела. Предпазливо. Така, както майка ми преди много, много години, както Филип по-рано – а от тогава насам вече никой друг. Филип, който си играе с косата ми.

Мисля си за нашата първа обща нощ, толкова драматична, вода около нас, звезди над нас, усещам как мократа ми коса пада като завеса около голите ми рамене. Виждам Филип, капки вода в косата му. Тишина, само дишането ни, мрак. Светът отведнъж тъй малък, толкова свит, та да остане в него място само за нас двамата. Един пашкул от тишина и звезди. И ръката на Филип в косата ми.

Изплувам от спомена, връщам се в реалността, поглеждам се в огледалото, същата коса както някога, но друга жена.

Фризьорът е почистил парчетата стъкло, сега стои зад мен. В ръката си държи ножица. С лявата ръка бръква в косата ми, повдига я. После търси погледа ми в огледалото.

– Сигурна ли сте? – пита.

Аз преглъщам.

– Сигурна – отвръщам.

Без повече увъртания той пуска ножицата в действие.

Дори чувам как косата ми крещи. Шумът е сребрист и трошлив като скимтенето на дете, шепот. Затварям очи.

Фризьорът работи мълчаливо. Бързо и ефективно. Скоро няма да остане нищо, през което отнесено и замислено да можеш да прокарваш пръсти.

Аз оплаквам косата си с три големи неми сълзи, които падат на пода като първия сняг през зимата. После избърсвам сълзите си, плащам, ставам от стола, излизам от салона. И животът продължава. Най-сетне.

3.

Вълнуващото чувство като вртележка в стомаха, което те обзема, когато си направил нещо необратимо – напълно умишлено си разбила някоя безценна семейна наследствена вещ, изрекла си най-сетне някоя страшна тайна, отрязала си старите си плитки – такова чувство продължава да ме съпровожда, когато прекрачвам прага на къщата си. Не мога да го опиша по-добре, не ме бива с думите. Но то се върти и бълбука топло из стомаха ми като домашно сварена ракия. Стъпките ми отекват, стените ги отразяват. Градската вила, която Филип ми остави в наследство – ако може да се каже така – от много години вече е мой дом, а въпреки това аз все още се чувствам не на място тук. Студеният северен стил на ханзейските градове, в който е обзаведена, въобще не ми подхожда, точно както и дългата като на елфида момичешка коса, която носех цял живот. Може би трябва най-сетне да се изнеса, мисля си. Да се преместя на някое място, което повече подхожда. На Лео и на мен.

Избутвам тази мисъл настрана.

Лека-полека, едно по едно.

Влизам в банята, измивам града от ръцете си, разглеждам се в огледалото, окачено над мивката. Откакто нося тайната със себе си, имам чувството, че всеки срещнал ме тутакси ще я прочете по върха на носа ми – обаче това е измамно чувство. Поне носът ми изглежда както винаги. Усмихвам се пробно на жената с късите кестеняви коси, която изведнъж вече не изглежда като фея, а по-скоро момчешки, тя ми се усмихва в отговор. Защо не, мисля си с поглед към моята момчешка прическа, излизам от банята, отнасям торбите с покупки в кухнята и тъкмо понечвам да започна подготовката за вечерята, когато отново се сещам за нея. Найлоновата торбичка, която ми даде фризьорът.

Приближавам се до гардероба в коридора, вземам чантата си, отварям я, изваждам торбичката с моята коса. Естествено, че нямам ни най-малка идея какво да правя с нея. Със сигурност няма да я запазя като някакъв сантиментален идиот. Веднъж започнеш ли с това, после... Не довършвам тези мисъл. В тази къща живеят вече достатъчно духове, не им трябват коси, за да си играят.

Без повече колебание излизам от къщата през задната врата, отивам до малката ниша, където са контейнерите за боклук. Странно чувство – да разнасям така косата си из околността, да държа в ръка нещо, което някога е било част от мен, от тялото ми.

Преглъщам сантименталността си, развързвам хлабавия възел, с който фризьорът е затворил торбичката, и пускам косата си в кофата за биоотпадъци. За миг затварям очи... ето я пак, ръката на Филип в косата ми, в малката трапчинка между тила ми и началото на черепа. Отведнъж гърдите ми стават страшно тесни, бузите ми се затоплят, за миг оставам без въздух, сетне пропъждам мислите, които явно съм си донесла от гората. Горски духове. Те изчезват неохотно, противят се, мърморят, кискат се. После отново мога да дишам. Пак съм си аз. Стоя там, зад къщата си, държа в ръка капака на кофата за боклук. Косата ми я няма. Сега тя се стеле

тук, между увехнали цветя, филтри за кафе, обелки от картофи, портокали и черупки от яйца. Извръщам поглед, затварям капака и се връщам в къщата.

Беше ме страх от деня на слънчевото затъмнение. Толкова дълго бях живяла, очаквайки го, толкова често се бях питала какво ще изпитам. Те ме бяха наплашили... онези, старите болки, старите въпроси, които този ден (аз бях убедена в това) отново щеше да изкара на повърхността, подобно на опустошително цунами. И ето, сега той дойде и се кани да си тръгне, просто така, както много други дни преди него. Не ме отнесе със себе си, все още съм тук. И вече не чувствам болка, нито огорчение. Откакто излязох от фризьорския салон, се усещам така, сякаш съм направила нещо адски възбуждащо и забранено. Като тийнейджър, след като е изпушил тайно първата си цигара: леко гадене в стомаха, леко виене на свят, естествено, обаче свободен.

Сортирам покупките си, подреждам всичко, което е за госпожа Тайс, в една голяма книжна торба и я оставям настрана. По-късно ще помоля Лео да занесе нещата на съседката ми. От около година пазарувам за старата дама, която вече не може да се движи много добре пеша, а няма кола. Обикновено обичам да си говоря с нея, макар тя да е малко странна. Днес обаче просто нямам желание да се въвличам в разговор. Имам работа. Трябва да подготвя всичко за вечерята и да взема Лео от дома на Мириам. Иска ми се да заваря най-добрата ми приятелка сама, преди Мартин да се прибере. Все някому трябва да разкажа какво направих днес. Или по-добре казано: какво не направих.

Затова трябва да побързам. Вземам биопилето, което купих днес, и го поставям върху плота. Едва не го изпускам на пода. Забелязвам колко съм нервна. Казвам си, че това не е кой знае какво. Това, че няколко приятели ще наминат за вечеря. Не е голяма работа. Всъщност. Ако не вземем предвид факта, че в тази къща от години не са идвали приятели.

Нещата се променят, казвам си. Вземам бутилка зехтин, сол, черен пипер, връзката прясна мащерка, за която специално ходих до пазара, няколко стръка магданоз, скилидка чесън, шишенце със семе от резене и два лимона, подготвям си всичко. Оглеждам продуктите, подредени върху работния ми плот, подобно на оловни войници. Преглеждам и оценявам пилето. Цяла вечност не съм готвила пилешко. Лео не го обича, той изобщо не обича да яде месо, в това отношение изцяло прилича на баща си, на Филип, който още от юноша е бил вегетарианец и когато се събрахме заедно, аз също възприех това. За секунда ме пробожда угризението на съвестта. Но сетне се отърсвам от него. Сега е все едно. Ще имам гости. Тези гости не са вегетарианци, затова ще ядем пиле. Салата и картофи.

Поемам си дълбоко въздух, приглаждам зад ухото си несъществуващ кичур коса, после разопаковам пилето. То изглежда тъжно и някак смешно, без глава, без пера, толкова разголено. В първия момент ми струва известно усилие да се преодолея и да го пипна, но се мобилизирам. Слагам длани върху мъртвата кожа. Не усещам нищо освен студ, студа на труп. Животът, който някога е бил вътре в това малко, чудновато по форма тяло, отдавна е отлетял кой знае накъде. Отведнъж ми се вижда странно, че стоя тук и планирам да сготвя нещо, което преди време е тичало и е кълвало зърна. После изтласквам от главата си тази мисъл. Това са мисли на Филип, а не мои, след всички тези години все още има мисли на Филип в главата ми. Край вече с това, край.

Вземам пилето в ръце, изплаквам го под течаща вода, подсушавам го с кухненска хартия. Хвърлям бърз поглед върху рецептата, която намерих в една от старите си готварски книги, уверявам се, че съм запомнила всичко правилно.

После накъсвам листата на мащерката, слагам ги в хаванчето, добавям малко сол и много зехтин и започвам да ги стривам. Когато свършвам с това и кухнята вече ухае на подправки, потапям длани в билковото масло и започвам да мажа кожата на пилето. Странно ми е това, което върша тук – едно архаично, окултно действие, билки, масло и мъртви животни. Ритуал на вещица. Гледам сама себе си как изпълнявам всички тези действия – сякаш съм във филм.

Намазах цялото пиле, сега разрязвам лимоните, смачквам чесъна, накъсвам листа от магданоза. С тези неща трябва да напълня пилето. В миналото, преди много години, когато печеното пиле беше любимото ми ястие, правех всичко това, без изобщо да се замислям. Сега се колебая няколко секунди. После се преодолявам. Тъпча лимоните, билките и чесъна в

пилето, докато се напълни цялата кухина. Отвътре то е студено, студено и мъртво, на него му е все едно, че тъпча цитрусови плодове в това, което е останало от него. Което е мъртво, е мъртво. Което е мъртво, не усеща вече болка. Което е мъртво, не страда. Което е мъртво, е неуязвимо.

Толкова често се питах дали Филип е мъртъв. Не можах да си го представя истински. Понякога, в особено тъмните нощи, почти ми се приискваше той да е мъртъв. Тоест да знам, че е така. Не само да имам някакво бегло подозрение. Край.

Пъхам пилето в загрятата фурна, залавям се да беля картофите. И точно тогава все пак се сещам как се нарича това.

Това съвсем специфично чувство, което ме залива отвътре.

4.

Еуфория. Чувството за тръгване нанякъде.

Лятото се върна. В небето над мен черни бързолети се носят и играят на вятъра. Предният двор с градинката на Мириам ми напомня някак си на градината на любимата ми баба – шарен събор от лалета и далии, рози, магнолии, форзиции. Върху малката морава стои синьо детско колело. С облекчение установявам, че колата на Мартин все още не е паркирана пред къщата. Наистина съм подранила достатъчно, за да се видя с Мириам насаме. Натискам копчето на звънеца. Под него виси керамична табелка, украсена с фигурка на таралеж и надпис с несръчни букви на първолак: „Мама, тати, Юстус и Емили“. Още преди да отлепя пръст от звънеца, Мириам се появява на прага.

– О, боже! – казва спонтанно тя. – Какво е станало с теб?

Не отвръщам нищо, очаквах, че тя ще реагира учудено, може би дори шокирано. Косата има толкова голямо значение за външния вид.

После Мириам се овладява и казва:

– Извинявай. Не исках да кажа това. Изглеждаш...

Тя се колебае, после добавя:

– Изглеждаш страхотно. Различно. Някак по-възрастна, но и някак по-млада. Не зная как да ти го опиша, обаче ми харесва.

Аз я удостоявам с усмивка:

– Благодаря.

– Хайде, влизай – казва Мириам. – Момчетата са горе.

Пристъпвам прага на тази красива, малко хаотична къща, която толкова много обичам. Тук винаги има по някоя захвърлена играчка, винаги стои по някоя ваза с пъстри цветя от собствената градина. До носа ми долита лека миризма на ядене, откъм горния етаж долитат типичните шумове и тропот, които създават играещи момчета, пращящи от енергия.

– Момчета, не дивейте толкова! – провиква се Мириам, ала не получава отговор.

Тя извърта театрално очи, а аз се усмихвам. Толкова обичам да съм тук. Една съвсем нормална къща. Едно съвсем нормално семейство. Емили, шестмесечната сестричка на Юстус, сигурно вече спи мирно в креватчето си, без да се впечатлява от буйството на осемгодишния си брат и най-добрия му приятел.

– Това Сара ли е? – чувам ненадейно гласа на Мартин, а малко след това мъжът на Мириам вече се подава иззад ъгъла, стиснал в ръка някаква бормашина.

Бързо преглъщам разочарованието си. Може би пък така е по-добре.

– Уау! – казва Мартин, когато ме вижда. – Секси си с тази къса коса!

Аз се смея.

– Аха – обажда се Мириам с престорено обиден глас. – Всеки път, щом аз поискам да подрежа дори връхчетата на моята, ти вдигаш истински бунт, а сега при Сара късата коса била секси?

Мартин се засмива добродушно. После се сеща за бормашината, която все още държи в ръка.

– А, да, ето – казва той. – Приготвих ти я, както обещах.

Той вдига за миг уреда във въздуха, после го поставя край входната врата, за да не го забравя на тръгване.

– Супер – казвам. – Благодаря ти.

Мартин постоянно иска да ми помага, когато в къщата ми има да се върши нещо по домакинството, но аз предпочитам да правя тези неща сама. Обичам да забивам пирони в стени, да пробивам дупки, обичам дюбели и винтове, инструменти. Извършваш някакво действие и получаваш ясен, предвидим резултат. Създаваш някакъв ред. Слагаш нещата под контрол. Аз обичам реда. Обичам контрола.

– И? – пита Мартин, все още ухилен.

– Какво... и?

– Ами нали казват, че когато жените си отрязват косите, това означавало, че е заради мъж? Новата любов е като нов живот... или нещо такова?

– Мартин! – избухва възмутено Мириам.

Тя знае, че от изчезването на Филип насам аз съм сама. Смята, че трябва да ме защитава.

– Нищо де – отвръщам аз. – Мартин винаги е бил любопитен като стара клюкарка.

Той се хили, доволен от моята реакция.

– Как е тренировката? – пита той.

– Върви.

Тренирах с Мартин за моя първи маратон. После той се отказа от бягането, защото му се появиха проблеми с коленете, а аз оттогава се прехвърлих на триатлон.

– Ти си направо върхът – казва той.

– О, хайде, моля те.

Хвърлям поглед към Мириам, понякога се притеснявам, че може да я дразни това, дето Мартин ме обсипва с толкова много внимание. Но не. Радва я.

Вероятно изпитва жал към мен, все още, след всички тези години. Вероятно дори самата Мириам е подканила мъжа си да бъде особено мил с мен и да ми помага по малко при разни поправки из дома.

– Ще останеш ли за вечеря? – пита Мириам.

– Не, нали днес самата аз имам гости – казвам. – Исках само набързо да взема Лео.

– А, да, разбира се, вечерята купон с колегите – отвръща Мириам.

Аз тутакси ставам нервна. Мириам не го забелязва.

Откъм горния етаж се дочува приглушен детски смях.

– Ще отида да ги видя – казва Мартин и тръгва по стъпалата към втория етаж.

Подсвирва с уста мелодията на онзи стар хит „Новата любов е като нов живот“, намигва ми още веднъж и изчезва.

Мириам върти с досада очи, така, сякаш мъжът ѝ я нервира, но всъщност тя си го обича такъв, какъвто е. Мартин, шегаджията. Тя знае какво има в негово лице. Не е авантюрист, не е романтичен, не е съблазнител. Затова пък е Мартин майтапчията. Мартин, който обича да стои край скарата и макар да наближава петдесетте, да носи тениски с имената на своите любими рок банди. Обича децата си и обича да си прави майтапи, на които той се смее най-силно, но пък никой не му се сърди за това, защото е просто твърде мил и симпатичен. Просто Мартин. Който никога не подарява на Мириам цветя и никога не я изненадва с нещо романтично, от което тя понякога се оплаква. Пък тогава аз си мисля: „Ами не всеки мъж може да бъде като Филип“. А гласно казвам: „Че на кого му трябват букети от магазина, когато си има цяла градина, пълна с прекрасни цветя?“.

На стълбите се появява Лео и прекъсва мислите ми.

– Здрасти, мамо! – вика той, затичва се насреща ми, притиска се за секунди към мен, игнорира факта, че съм си отрязала косата, напълно го игнорира.

После открива бормашината и аз вече съм зачеркната от списъка.

– О, яко! – прошепва той, хваща машината пред себе си като лазерен пистолет, прицелва се в някакъв невидим враг, стреля. – Та-та-та! Пжж-пжж!

– Ами добре – казвам и целувам приятелката си по бузата. – Ние трябва да тръгваме.

– Чао! – казва Мириам.

Аз ѝ се усмихвам, вземам бормашината от ръцете на сина ми.

– Чао, Мартин! – викам.

Главата на Мартин се появява на горния парапет на стълбата.

– *See you later, alligator!* – подвиква той подире ми.

Вече не ги виждам, но зная, че Мириам усмихната върти очи и имитира досада.

Чувствам се леко, докато карам бързо из града, с Лео на задната седалка. Макар че не успях да излея душата си. Но вероятно и без това нямаше да мога. Толкова дяволски трудно е да изречеш някои неща.